

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 84/20
Luxembourg, 9. julij 2020

Sodba v zadevi C-297/19
Naturschutzbund Deutschland - Landesverband Schleswig-Holstein
e.V. / Kreis Nordfriesland

Pravne osebe javnega prava so lahko odgovorne za okoljsko škodo, povzročeno z dejavnostmi, ki se na podlagi zakonskega prenosa nalog izvajajo v javnem interesu, kot je obratovanje črpalne postaje za drenažo kmetijskih površin

V letih od 2006 do 2009 je bil del polotoka Eiderstedt, ki leži na zahodnem delu zvezne dežele Schleswig-Holstein (Nemčija), določen kot „zavarovano območje“, med drugim zaradi prisotnosti črne čigre, ki je zaščitena vodna ptica. V skladu z načrtom upravljanja se varstveno območje za to vrsto še vedno pretežno tradicionalno upravlja velikopovršinsko kot travinje. Zaradi poselitve in kmetijske uporabe se mora na polotoku Eiderstedt izvajati izsuševanje. V ta namen Deich- und Hauptsielverband Eiderstedt, združenje za vodo in tla, ustanovljeno kot pravna oseba javnega prava, upravlja črpalno postajo, ki izsušuje celotno območje, ki ga to združenje pokriva. Delovanje črpalke, ki povzroči znižanje višine vode, spada v okvir njegove naloge vzdrževanja površinskih voda, ki jo opravlja kot javnopravno obveznost.

Ker je okoljevarstveno združenje, Naturschutzbund Deutschland - Landesverband Schleswig-Holstein, menilo, da je Deich- und Hauptsielverband Eiderstedt z obratovanjem te črpalne postaje povzročilo okoljsko škodo v zvezi s črno čigro, je pri okrožju Severna Frizija vložilo predlog za odreditev ukrepov za omejitev in sanacijo te škode, ki pa je bil zavrnjen. V utemeljitev svojega predloga se je združenje sklicevalo na nemško zakonodajo, s katero je bila prenesena Direktiva 2004/35 o okoljski odgovornosti.¹ Ta direktiva določa okvir okoljske odgovornosti za preprečevanje in sanacijo med drugim okoljske škode, povzročene vrstam in naravnim habitatom iz zlasti direktiv o habitatih² in pticah³ s poklicnimi dejavnostmi.

Druga alineja tretjega odstavka Priloge I k **Direktivi 2004/35** pa **državam članicam omogoča, da določijo oprostitev odgovornosti za lastnike in izvajalce, kadar se škoda vrstam in naravnim habitatom povzroči z „običajnim upravljanjem“ zadevnega območja. Nemčija je to možnost uporabila.**

V teh okoliščinah je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija), ki obravnava zavrnitev predloga okoljevarstvenega združenja, odločilo, da Sodišču postavi vprašanje, ali in pod katerimi pogoji je mogoče šteti, da dejavnost, kot je obratovanje črpalne postaje za drenažo kmetijskih površin, spada pod „običajno upravljanje območja“ v smislu Direktive 2004/35. Predložitveno sodišče je prav tako želelo, da Sodišče pojasni, ali je mogoče tako dejavnost, ker se na podlagi zakonskega prenosa nalog izvaja v javnem interesu, opredeliti za „poklicno dejavnost“ v smislu Direktive 2004/35.

Sodišče je v sodbi z dne 9. julija 2020 poudarilo, da **je treba pojem „običajno upravljanje območja“ razumeti tako, da zajema vsak ukrep, ki omogoča dobro gospodarjenje ali**

¹ Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 8, str. 357).

² Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 102).

³ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL 2010, L 20, str. 7).

organizacijo na območjih z zavarovanimi vrstami ali naravnimi habitati v skladu z med drugim splošno sprejetimi kmetijskimi praksami.

V zvezi s tem je Sodišče pojasnilo, da **je upravljanje območja z zavarovanimi vrstami ali naravnimi habitati v smislu direktiv o habitatih in o pticah mogoče šteti za običajno le, če se pri njem upoštevajo cilji in obveznosti, določeni v teh direktivah**, in zlasti vsi ukrepi upravljanja, ki jih države članice sprejmejo na podlagi navedenih direktiv, kot so ti, vsebovani v popisih habitatov in ciljnih dokumentih v smislu druge alineje tretjega odstavka Priloge I k Direktivi 2004/35. V teh okoliščinah je Sodišče ugotovilo, da **lahko običajno upravljanje med drugim zajema kmetijske dejavnosti, ki se opravljajo na območju, vključno s tistimi, ki so njihova nujno potrebna dopolnitev, kot sta namakanje in drenaža ter s tem obratovanje črpalne postaje.**

Sodišče je poleg tega pojasnilo, da lahko nacionalno sodišče, ki mora presoditi, ali je ukrep upravljanja običajen ali ne, kadar dokumenti o upravljanju območja ne vsebujejo dovolj informacij, te dokumente presoja glede na cilje in obveznosti iz direktiv o habitatih in pticah ter ob upoštevanju nacionalnih predpisov, sprejetih za prenos teh direktiv, oziroma če teh ni, tistih, ki so skladni s smislom in ciljem teh direktiv.

Poleg tega je Sodišče spomnilo, da lahko običajno upravljanje območja v skladu z drugo alinejo tretjega odstavka Priloge I k Direktivi 2004/35 izhaja tudi iz predhodne prakse lastnikov ali izvajalcev. Sodišče je razsodilo, da to pravilo zajema ukrepe upravljanja, ki so se do nastanka škode izvajali dovolj dolgo ter so splošno priznani in uveljavljeni, tako da je mogoče šteti, da so običajni za zadevno območje, če seveda ne posegajo v uresničevanje ciljev in obveznosti, določenih v direktivah o habitatih in pticah.

V zvezi z vprašanjem, ali je lahko dejavnost, ki jo opravlja pravna oseba javnega prava v javnem interesu na podlagi zakonskega prenosa nalog, kot je obratovanje črpalne postaje za drenažo kmetijskih površin, „poklicna dejavnost“ v smislu Direktive 2004/35, je Sodišče potrdilo, da ta izraz zajema vse dejavnosti, ki se – v nasprotju s povsem osebnim ali domačim okvirom – izvajajo v poklicnem okviru, ne glede na to, ali so te dejavnosti povezane s trgom ali imajo konkurenčni značaj ali ne.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793